

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

13.03.2017 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

АИКБ

✓ БЪЛГАРСКИТЕ РАБОТОДАТЕЛИ ПОДКРЕПЯТ НОВИЯ ПОДХОД ПРИ ФОРМИРАНЕТО НА ПЛАН-ПРИЕМА ЗА УЧЕБНАТА 2017/2018 Г. ВЪВ ВИСШИТЕ УЧИЛИЩА И НАУЧНИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ

Така ще се ограничи фактора, който спира развитието на икономиката и ограничава инвестициите – липсата на човешки ресурси

Ръководена от стремежа за по-ефективна връзка образование-бизнес и подготовка на качествени кадри за реалния сектор, Асоциация на организациите на българските работодатели (АОБР) изразява своята позиция в подкрепа на предлаганите от Министерство на образованието и науката (МОН) промени в броя на приеманите за обучение студенти и докторанти във висшите училища и научните организации на Република България за учебната 2017/2018 г.

Предлаганите промени са изцяло в съответствие с изразяваната от българските работодатели визия за развитие на висшето образование, която неколккратно е споделяна с ръководствата на Министерството на образованието и науката и повече не може да бъдат отлагани.

През последните години сме свидетели на задълбочаваща се тенденция за сериозен недостиг на машинни и електро инженери, на математици, както и на завършили софтуерно инженерство и комуникационни технологии, мехатроника, биотехнологии и др.

Развитието на българската икономика изисква добре подготвена и качествена работна сила. За съжаление все по-трудно се намират подготвени специалисти. Проучванията, които работодателските организации правят ежегодно сред членовете си, показват по недвусмислен начин, че нараства броят на длъжностите, изискващи по-висока образователна квалификационна степен най-вече в техническите специалности. В тази насока ние изразяваме нашата подкрепа в предвидения по-висок план-прием в областта на „Техническите науки“ за сметка на „Хуманитарните науки“ и на някои специалности в „Социални, стопански и правни науки“.

АОБР подкрепя започналата реформа субсидирането на образованието да зависи от качеството и от реализацията на завършилите по специалността в страната. През учебната 2016/2017 за първи път от няколко години наблюдаваме намаление на план-приема в държавните висши училища с близо 12%. Това е положителна стъпка към подобряване качеството на кандидат-студентите. Към днешна дата обявяваният план-прием във висшите учебни заведения надхвърля значително броя на завършващите средно образование.

АОБР разчита на високата експертиза и компетентност на екипа на Министерство на образованието и науката за утвърждаването на реален и съобразен с нуждите на бизнеса план-прием за учебната 2017/2018 г.

Вижте позицията и в приложеното [ПРЕСЪОБЩЕНИЕ](#).

АОБР

✓ БЪЛГАРСКИТЕ РАБОТОДАТЕЛИ ПОДКРЕПЯТ НОВИЯ ПОДХОД ПРИ ФОРМИРАНЕТО НА ПЛАН-ПРИЕМА ЗА УЧЕБНАТА 2017/2018 Г. ВЪВ ВИСШИТЕ УЧИЛИЩА И НАУЧНИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ

Така ще се ограничи фактора, който спира развитието на икономиката и ограничава инвестициите – липсата на човешки ресурси

Ръководена от стремежа за по-ефективна връзка образование-бизнес и подготовка на качествени кадри за реалния сектор, Асоциация на организациите на българските работодатели (АОБР) изразява своята позиция в подкрепа на предлаганите от Министерство на образованието и науката (МОН) промени в броя на приеманите за обучение студенти и докторанти във висшите училища и научните организации на Република България за учебната 2017/2018 г.

Предлаганите промени са изцяло в съответствие с изразяваната от българските работодатели визия за развитие на висшето образование, която неколккратно е споделяна с ръководствата на Министерството на образованието и науката и повече не може да бъдат отлагани.

През последните години сме свидетели на задълбочаваща се тенденция за сериозен недостиг на машинни и електро инженери, на математици, както и на завършили софтуерно инженерство и комуникационни технологии, мехатроника, биотехнологии и др.

Развитието на българската икономика изисква добре подготвена и качествена работна сила. За съжаление все по-трудно се намират подготвени специалисти. Проучванията, които работодателските организации правят ежегодно сред членовете си, показват по недвусмислен начин, че нараства броят на длъжностите, изискващи по-висока образователна квалификационна степен най-вече в техническите специалности. В тази насока ние изразяваме нашата подкрепа в предвидения по-висок план-прием в областта на „Техническите науки“ за сметка на „Хуманитарните науки“ и на някои специалности в „Социални, стопански и правни науки“.

АОБР подкрепя започналата реформа субсидирането на образованието да зависи от качеството и от реализацията на завършилите по специалността в страната. През учебната 2016/2017 за първи път от няколко години наблюдаваме намаление на план-приема в държавните висши училища с близо 12%. Това е положителна стъпка към подобряване качеството на кандидат-студентите. Към днешна дата обявяваният план-прием във висшите учебни заведения надхвърля значително броя на завършващите средно образование.

АОБР разчита на високата експертиза и компетентност на екипа на Министерство на образованието и науката за утвърждаването на реален и съобразен с нуждите на бизнеса план-прием за учебната 2017/2018 г.

Вижте позицията и в приложеното [ПРЕССЪОБЩЕНИЕ](#).

[News.bg](#)

✓ Работодателите подкрепят промените за прием във ВУЗ-овете

Асоциация на организациите на българските работодатели (АОБР) подкрепя на предлаганите от Министерство на образованието и науката (МОН) промени в броя на приеманите за обучение студенти и докторанти във висшите училища и научните организации за учебната 2017/2018 г.

Една ефективна връзка образование - бизнес и подготовката на качествени кадри за реалния сектор ще подпомогне развитието на икономиката, инвестициите и ще се справи с липсата на човешки ресурси.

АОБР считат, че предлаганите промени са изцяло в съответствие визията на българските работодатели, за развитие на висшето образование.

От асоциацията съобщават, че през последните години има задълбочаваща се тенденция за сериозен недостиг на машинни и електро инженери, математици, на завършили софтуерно инженерство и комуникационни технологии, мехатроника, биотехнологии и др.

Според тях, все по-трудно се намират подготвени специалисти. Проучванията, които работодателските организации правят ежегодно сред членовете си, показват че нараства броят на длъжностите, изискващи висока образователна квалификационна степен, най-вече в техническите специалности.

"В тази насока ние изразяваме нашата подкрепа в предвидения по-висок план-прием в областта на "Техническите науки" за сметка на "Хуманитарните науки" и на някои специалности в "Социални, стопански и правни науки", съобщават от асоциацията.

АОБР подкрепя започналата реформа, субсидирането на образованието да зависи от качеството и от реализацията на завършилите по специалността си в страната.

"През учебната 2016/2017 за първи път от няколко години наблюдаваме намаление на план-приема в държавните висши училища с близо 12%. Това е положителна стъпка към подобряване качеството на кандидат-студентите. Към днешна дата обявяваният план-прием във висшите учебни заведения надхвърля значително броя на завършващите средно образование", допълват работодателите.

[Investor.bg](#)

✓ Бизнесът подкрепя приоритетни технически специалности в университетите

Работодателите одобряват субсидирането на образованието да зависи от качеството и от реализацията на завършилите

Работодателите подкрепят новия подход при формирането на план-приема за учебната 2017/2018 г. във висшите училища и научните организации. Според тях така ще се ограничи фактора, който спира развитието на икономиката и ограничават инвестициите – липсата на човешки ресурси.

Просветното министерство предлага редуциране на приема на студенти и докторанти във висшите училища по определени специалности и пренасочване на кандидат-студентите към търсените от пазара.

Предлаганите промени от Министерство на образованието и науката (МОН) са в съответствие с изразяваната от българските работодатели визия за развитие на висшето образование, посочва се в позицията на Асоциацията на организациите на българските работодатели (АОБР).

През последните години сме свидетели на задълбочаваща се тенденция за сериозен недостиг на машинни и електро инженери, на математици, както и на завършили софтуерно инженерство и комуникационни технологии, мехатроника, биотехнологии и др.

Бизнесът изразява подкрепа в предвидения по-висок план-прием в областта на „Техническите науки“ за сметка на „Хуманитарните науки“ и на някои специалности в „Социални, стопански и правни науки“.

Развитието на българската икономика изисква добре подготвена и качествена работна сила. За съжаление все по-трудно се намират подготвени специалисти. Проучванията, които работодателските организации правят ежегодно сред членовете си, показват по недвусмислен начин, че нараства броят на длъжностите, изискващи по-висока образователна квалификационна степен най-вече в техническите специалности, посочват от организацията.

АОБР подкрепя започналата реформа субсидирането на образованието да зависи от качеството и от реализацията на завършилите по специалността в страната. През учебната 2016/2017 за първи път от няколко години наблюдаваме намаление на план-приема в държавните висши училища с близо 12%. Това е положителна стъпка към подобряване качеството на кандидат-студентите. Към днешна дата обявяваният план-прием във висшите учебни заведения надхвърля значително броя на завършващите средно образование.

Важни обществено-икономически и политически теми

БТВ

✓ Китайски инвеститор гледа към Северна България за нов жп завод

Официално от БДЖ отговарят, че преговорите са в самото начало

Северна България е най-вероятната локация на огромната жп инвестиция на Китай у нас.

Най-големият в света производител на локомотиви, вагони и мотриси иска да инвестира 300 милиона евро.

БДЖ излиза насреща с депата и халетата си, а вече се обсъждат и конкретни градове, където може да се извършва производството.

Депа и ремонтни халета на българските железници има в цялата страна, а най-подходящи за изграждане на нов завод за подвижен състав са Варна и Горна Оряховица. Това научи bTV от източници от транспортното министерство.

Официално от БДЖ отговарят, че преговорите са в самото начало.

“Тяхната идея е, имайки предвид стратегическото положение на България, ако се създадат условия, да изградят мощности, които да произвеждат подвижен състав за региона. БДЖ ще направи всичко възможно това да се случва на наша територия”, каза инж. Георги Друмев, изпълнителен директор на "Холдинг БДЖ" ЕАД.

Китайският гигант има оборот от 45 милиарда долара годишно. В България предлага да покрие стари задължения на БДЖ, да достави нови мотриси и влакове и да построи завод за 300 милиона евро.

Пекин от години се интересува от БДЖ заради местоположението на страната ни. В края на 2015 г. в Су Джоу ни бе предложено да купим скоростни влакове, произведени от същата фирма.

Подобна мрежа е изградена за 16 000 километра железен път в Китай. Да се движиш с такъв влак в Китай отнема по-малко време, отколкото със самолет.

В България високоскоростен релсов път се изгражда в момента - от Свиленград до Драгоман и от Бургас до Драгоман. Ако инвестициите се осъществят, тези влакове може да се произвеждат и да се движат и тук.

в.Труд

✓ Ефекти за банките от влизането на България в еврозоната

Очаква се лихвите по кредитите както за нефинансови предприятия, така и за домакинства да се понижат

Служебното правителство обяви намеренията си да ускори влизането на България в еврозоната. Това е добър повод да се коментират евентуалните ефекти за икономиката на страната и по-конкретно за банковата система.

Ефекти общо за икономиката

Членството в Икономическия и паричен съюз, каквото е официалното наименование на еврозоната, представлява следващата стъпка в интеграцията на България към Европейския съюз. С подписването на договора за присъединяване към ЕС България се задължи да приеме еврото като законно платежно средство, след като изпълни определени критерии и премине през официалната процедура.

Очакваните ползи от това са свързани с намаляването на трансакционните разходи поради отпадането на необходимостта от обмяна между лев и евро. Това създава допълнителни стимули за развитие на търговията, повишаване на приходите от туризма и на инвестициите от страните от еврозоната, която и в момента представлява най-големият търговски партньор на България. Освен това ползването на единна валута позволява директна сравнимост на цените и заплатите. Намаляват се валутният риск и разходите за хеджирането му. Положителен ефект за ползвателите на единната валута е, че тя е напълно конвертируема и може да се използва като средство за разплащане дори в някои страни извън еврозоната.

Вероятен резултат също така е повишаването на кредитния рейтинг на държавата поради намаляване на валутния риск, повишаване на обема на търговията (износа) и на преките чуждестранни инвестиции. Например кредитният рейтинг на Естония е повишен от две от основните агенции съответно 6 и 7 месеца след присъединяването ѝ. Това обаче няма да се случи от само себе си. Обикновено този процес е свързан с извършването на структурни реформи, намаляване на съотношението между държавен дълг и БВП и насърчаване на икономическия растеж и заетостта.

Средно за Словения, Кипър, Малта и Словакия присъединяването към еврозоната води до понижаване на дългосрочните лихвени проценти по държавния дълг с 0.51 процентни пункта. Очакванията за Литва са били разходите по държавния дълг да се понижат с 0.03 до 0.1 процентни пункта от БВП.

Видимите разходи за икономиката са предимно в краткосрочен период. Те са свързани с вноските в капитала на Европейската централна банка (ЕЦБ) и на Европейския стабилизационен механизъм, както и обмяната на налични банкноти и монети от левове в евро и промени в счетоводния софтуер и етикетите. В по-дългосрочен период членството в еврозоната при настоящия ѝ дизайн би могло да създаде стимули за разхлабване на фискалната и финансовата дисциплина, което да повлияе негативно на потенциала за икономически растеж в страната.

Повечето хора очакват и шоково повишаване на цените поради закръгляването им нагоре при преминаване от лев към евро. Опитът на България при деноминацията на лева (1000 стари лева станаха 1 нов лев) през 1999 г. обаче показва, че ефектът върху темпа на инфлацията е минимален. Освен това ефектът от това действие е еднократен. По тази причина не очаквам съществена промяна в цените поради замяната на двете валути.

Как ще бъдат засегнати банките?

Членството в еврозоната означава, че банковата система вероятно ще промени консервативния мениджмънт на ликвидността си. Българските банки ще получат директен достъп до рефинансиране от ЕЦБ. Освен това коефициентът на минимални задължителни резерви в еврозоната е значително по-нисък, отколкото в България. В момента той е 1%, докато в България е 10%. Това означава, че задължителните резерви ще се намалят. По-лесният достъп до ликвидност ще понижи вероятността за възникване на ликвидна криза, което ще намали държането и на свръхрезерви (притежанието на такива активи има за цел да осигури достатъчна ликвидност за посрещане на неочаквани тегления на влогове).

В резултат от това банките ще могат да реструктурират портфейлите си, като увеличат дела на по-ниско ликвидните, но по-високо доходни активи. Този ефект е особено важен за банките, които са собственост на местни лица. Те ще имат достъп до огромен по размер междубанков пазар, който не би могъл да се повлияе от локален недостиг на ликвидност.

В резултат от присъединяването лихвените проценти на междубанковия пазар ще станат еднакви с тези в еврозоната. Така според данните на ЕЦБ през януари 2017 г. лихвеният процент, по който банките могат да депозират свободните си средства, е бил -0.4%, докато лихвеният процент, по който банките получават едnodневни кредити от ЕЦБ, е 0.25%. В резултат от тези определени от централната банка граници се формира лихвеният процент на междубанковия пазар, който е 0%.

Промените в тези лихвени проценти ще бъдат изключително важни за страната, тъй като ще дават насока за банките относно намеренията за паричната политика на ЕЦБ. В момента влиянието на ЕЦБ е непряко. Действията ѝ влияят върху лихвените проценти и паричното предлагане в България с известно забавяне и по-ограничено спрямо ефектите върху банките в еврозоната. Например, когато ЕЦБ понижи основните си лихви, това имаше ефект върху междубанковия пазар в България и върху лихвите по депозитите и кредитите. Ефектът обаче се подсили значително от решението на БНБ да въведе от своя страна отрицателни лихви по свръхрезервите, които държат търговските банки при нея. При членство в еврозоната това се случва автоматично.

Друг непосредствен ефект ще бъде преминаването на най-големите банки под прекия надзор на ЕЦБ.

Повишаването на суверенния кредитен рейтинг и подобряването на банковия надзор ще допринесат за повишаване на доверието в банковата система, което ще означава по-висок рейтинг. Това ще допринесе за понижаване на цената на финансиране на банките – по-ниски лихви по депозити и други източници на дългосрочно привлечен ресурс. Освен това очакваното нарастване на износа и инвестициите ще открие повече възможности за кредитиране за фирмите и домакинствата.

От друга страна, са налице няколко фактора, които да намалят приходите на банките. Понижаване на лихвените проценти по държавния дълг ще допринесе за по-ниски приходи от инвестиции в ДЦК. Очаква се лихвените проценти по кредитите както за нефинансови предприятия, така и за домакинства да се понижат. В момента средните лихвени проценти по кредитите в левове и евро за нефинансови предприятия са почти еднакви. При кредитите за домакинствата обаче потребителските кредити в евро са по-евтини (с над 1 процентен пункт), докато жилищните кредити в евро са по-скъпи (с около 1 процентен пункт), отколкото кредитите в левове. Тези различия се очаква да се изгладят. За сравнение средният ефект в Словения, Кипър, Малта и Словакия е намаление на лихвите по кредитите с около 0.3 процентни пункта в резултат от приемането им в еврозоната.

Разходите за обмяна на валута за икономиката също ще се понижат, което ще повлияе както върху банковата система, така и върху чейндж бюрата. В Литва ефектът е около 0.14% от БВП на година. Друг ефект е свързан с банковите такси за преводи и поддържането на сметки, които в момента са значително по-високи в евро, отколкото в левове. Членството в еврозоната и конкуренцията на небанкови финансови компании се очаква да натискат тези такси надолу.

Понижаването на приходите от лихви ще е следствие от намаляването на специфичния за страната риск. За да се случи това обаче, са необходими реформи в производството по несъстоятелност, които наскоро бяха препоръчани от Европейската комисия в доклада относно макроикономическите дисбаланси в страната.

Като цяло членството на България в еврозоната трябва да се оцени в краткосрочен и дългосрочен хоризонт. В краткосрочен аспект ще преобладават разходите. Те ще са еднократни – за участие в капитала на европейските институции и за обмяната на наличните левове в евро, както и за промяна на счетоводния софтуер и цените на стоките и услугите. По-дългосрочно присъединяването към Икономическия и паричен съюз ще е признание за достатъчната степен на сближаване на доходите и производителността в България към по-богатите страни, което от своя страна ще допринесе за по-висок потенциал на икономиката да расте. Разбира се, очакваните ползи зависят силно от това как ще се промени институционалната рамка на ЕС през следващите години и дали ще създаде повече стимули за развитие и инвестиции.

✓ 50% от чуждите инвестиции у нас, привлечени от София

Над 23 млрд. евро са чуждестранните инвестиции, влезли в България от 2000 до 2015 година. Инвестициите са направени от 77 държави като над 50% от тях са в София, съобщи главният изпълнителен директор на Столичната общинска агенция за приватизация и инвестиции (СОАПИ) Владимир Данаилов.

Направленията, в които София ще инвестира в следващите години, са производствата с високодобавена стойност, смарт сити, индустриите, свързани с качеството на живот и здравето на хората, туризъм и други. Главните цели на инвестициите са постигането на предвидима данъчна политика, удобна инфраструктура, възможностите за качествен транспорт, младите и високообразовани кадри, допълни Данаилов.

На първата за годината среща на СОАПИ с търговски аташета, съветници по икономическите въпроси и представители на двустранните камари у нас бяха представени проектите за бъдещи инвестиции. Среди проектите, към които търговските представители на чуждите държави проявиха интерес, са тези за обновяване на Западен парк и Северен Парк, както и този за бъдещия "Сливница Плаза". На срещата бяха представени и инвестиционните проекти за баните с минерална вода в София - Горна баня и Овча купел, както и проект за аква парк в кв. Чепинци. Към тях интерес проявиха представителите на Чехия, Унгария и Полша.

На срещата бе одобрена и идеята на Агенцията да се направят поредица от работни бизнес срещи между софийските предприемачи и бизнеса от държавите, които те представляват. СОАПИ вече работи по един такъв проект с Осло, Норвегия. На срещата присъстваха заместник кметовете Дончо Барбалов и Евгени Крушев. На нея бе представен и новия изпълнителен директор на Агенцията с ресор приватизация д-р Вергиния Стоянова.

[в. Сега](#)

✓ Заводските тецове отчитат спад на производството с 33.6%

Производството на енергия от заводските централи през 2015 г. намалява с 33.6% само предходната година. Това показва последният бюлетин на Националната електрическа компания (НЕК). В него е направен анализ на основните електроенергийни показатели на страната в периода 2007 - 2015 година.

Документът разкрива, че спадът в производството вече е тенденция, а намаление има и при енергията на топлофикационните тецове. Те отчитат спад от 17.8% през 2015 г. спрямо година по-рано. Това са и последните обобщени данни на НЕК, става ясно от бюлетина на компанията.

В документа се отчита, че през 2012 г. абсолютният максимален годишен товар е бил най-висок за целия разглеждан период. Причината за това е изключително студеното време в деня, в който е регистриран този товар - 1 февруари 2012 г., когато средната температура в страната е била -12.7 градуса. Тогава потреблението на ток е било около 7000 мегаватчаса. Тази година обаче заради студовете на 9 и 10 януари беше отбелязан 20-годишен рекорд в натоварването на системата от 7679 мегаватчаса. Това наложи и временно спиране на износа на ток.

[в. Монитор](#)

✓ ЧЕЗ инвестира още 800 000 лв. за развитие на мрежата

ЧЕЗ Разпределение България" започва през този месец инвестиционни проекти за близо 800 000 лева. Това съобщиха дружеството. Компанията ще вложи 386 000 лв. в развитие на мрежата в столицата, а 405 000 лв. ще бъдат инвестирани в останалата част от територията на Западна България. Най-големият проект, предвиден през март, е изграждането на нов трафопост и кабелни линии - средно и ниско напрежение, в Студентски град в София. В кв. "Надежда" ще се реконструира кабелна линия на стойност 15 000 лв.

Реконструкция на кабел 20 kV ще бъде направена и в Монтана. Компанията ще инвестира в проекта 30 000 лв.

"ЧЕЗ Разпределение България" предвижда през тази година инвестиции в размер на около 140 млн. лева. Те ще бъдат насочени към развитие и автоматизация на мрежата, изкупуване на съоръжения на трети страни и подобряване на обслужването.

[Investor.bg](#)

✓ Цените на храните на едро падат след пика от края на януари

През миналата седмица индексът на тържищните цени се повиши с 0,2 на сто

Индексът на тържищните цени, който отразява цените на хранителните стоки на едро, се повиши тази седмица с 0,2% до 1,439 пункта, съобщава Държавната комисия по стоковите борси и тържищата. От края на януари, когато постигна най-високото си ниво през тази зима, индексът падна с над 3 на сто, пише БТА.

Оранжевийните домати поскъпват с 3,3 на сто тази седмица и се търгуват по 1,57 лева за килограм. Оранжевийните краставици поевтиняват с 8,6 на сто, до 2,99 лева средно за килограм.

Картофите поевтиняват с 5,6 на сто и се търгуват по 0,67 лева за килограм на едро. Морковите се продават по 0,91 лева за килограм. Зелето се търгува по 0,45 лева за килограм на едро. Цената на зелената салата се понижава с 14,6 на сто, до 0,88 лева за брой.

Ябълките се търгуват средно по 1,35 лв./кг. Лимоните поскъпват с 1,9 на сто, до 2,14 лева. Портокалите поскъпват с 6,1 на сто и се търгуват по 1,22 лева. Мандарините се продават по 1,35 лв./кг, а бананите - по 2,22 лева за килограм. Кравето сирене поскъпва с десет стотинки и се продава средно по 5,75 лв./кг. Кашкавалът, тип "Витоша", се търгува по 9,77 лв./кг. Олиото се купува по тържищата по 2,06 лева за литър. Каймата се търгува по 4,65 лева за килограм. Пилешкото замразено месо поскъпва с 1,1 на сто и се търгува по 3,55 лева за килограм на едро. Захарта се купува по 1,57 лв./кг. Цената на брашното, тип "500", пада с две стотинки до 0,76 лева за килограм. Зрелият фасул се купува средно по 3,46 лв./кг. Яйцата се продават средно по 0,20 лева за брой на едро.

✓ България трябва да влезе в еврозоната, ако отговаря на критериите, според експерт

Валутният блок още не е решил предизвикателствата пред координацията на икономическата политика

България трябва да се присъедини към еврозоната, ако отговаря на всички критерии, каза в интервю за програма "Хоризонт" на БНР Ричард Люис от Института за европейски изследвания в един от големите белгийски университети.

"Ако европейски държави като България, които не са въвели еврото, искат да приемат единната валута, те трябва да бъдат много стриктно контролирани дали покриват критериите от Маастрихт. Има много точни икономически критерии, като ниво на инфлацията и съотношението между brutния вътрешен продукт и дълга на дадена държава. Ако всичко е наред и критериите са изпълнени, държавите трябва да се присъединят към еврозоната. Това е пътят към по-добра икономическа интеграция", коментира Люис.

Експертът припомня, че изначално се препоръчва всички членове на Европейския съюз (ЕС) да се присъединят към еврозоната, с изключение на някои специфични случаи. Колкото по-бързо това бъде направено, толкова по-скоро може да се постигне интеграцията, за който говорим, заключава той.

Люис е категоричен, че разпадането на еврозоната ще има опустошителен ефект върху икономиката и няма да бъде допуснато от политиците.

"Моето лично мнение е, че не може да има единен пазар без единна валута. Няма как да има и общ пазар в истинския му смисъл без еврото, защото тогава всяка държава ще използва валутните курсове, за да стимулира износа си и да бъде по-конкурентоспособна. Вярно е, че и преди въвеждането на еврото имаше единен пазар, но тогава имаше специален механизъм за конвертиране на валутата", посочва той.

Причината, поради която единната европейска валута е критикувана, е че няма механизъм за подпомагане, ако някоя от страните членки изпадне в сериозно затруднение. В САЩ Федералният резерв може да помага на определен щат или дори град. В Европа нещата не стоят по този начин по отношение на паричните трансфери, изтъкна той.

"Знаете, че всеки път, когато Гърция се нуждае от спасителен план, започват много дълги и сложни преговори. Трябва обаче да кажем, че Европейската централна банка се справя доста добре с овладяването на кризисните ситуации", каза още Люис, като допълни, че „нещата са на прав път“.

Той обаче не е убеден, че Гърция ще се справи с кризата. "Също така не съм убеден във възможностите на Италия да се справи. Но ако Гърция излезе от еврозоната, това няма да се отрази фатално върху целия проект", каза той.

Според Ричард Люис вероятността еврозоната да се разпадне е много малка, защото алтернативата е икономически хаос.

"В най-лошия възможен сценарий аз мисля, че основните държави - Германия, Франция, страните от Бенелюкс, както и може би по един или друг начин Испания и Португалия, ще останат заедно с единна валута. Ако се стигне до разпадането на еврозоната, това ще бъде много голям политически провал. От икономическата гледна точка всичко ще бъде опустошено. Затова съм убеден, че политиците ще направят всичко възможно, за да овладеят ситуацията и да не допуснат опустошителни последици. Не казвам, че в еврозоната няма проблеми или че няма да се срещне с нови проблеми, напротив. Казвам само, че ако не останем заедно, ще настъпи икономически хаос", заключава експертът.

Еврозоната все още има доста нерешени проблеми и политическият момент за присъединяването към нея не е добър, коментира от своя страна Фабиан Амтенбринк от Центъра за изследване на икономическото и финансовото управление.

"Ние все още се възстановяваме от финансовата криза, от дълговата криза и сме изправени пред предизвикателството да координираме по-добре икономическата си политика. Големият въпрос е какво ще бъде икономическото предимство, ако България се присъедини в този момент", каза той.

"Ако погледнете Бялата книга, представена от Юнкер, ще видите, че във всичките представени сценарии еврозоната остава заедно. Въпросът е дали ще продължи интеграцията в нея", посочи Амтенбринк.

[Капитал Дейли](#)

✓ Повече българи са започнали бизнес през 2016 г.

Страната се изкачва малко нагоре в световната предприемаческа класация на GEM

България остава сред страните с най-ниска предприемаческа активност през 2016 г., но добрата новина е, че подобрява резултатите си. Това показва изследването Global Entrepreneurship Monitor (GEM), което за втора поредна година включва данни от проучване и в България. Макар че нивото на предприемачество в страната продължава да бъде ниско, през миналата година повече хора са започнали собствен бизнес, отколкото през 2015 г.

Държавата се е изкачила малко нагоре в световната класация по предприемаческа активност в начална фаза (ПАНФ), като е заела 62-ра позиция от 65 държави. Предходната година страната беше на предпоследно място. Това е едно от малкото подреждания, в които зад България са големи икономики като Германия и Италия, а най-предприемчиви са малки страни като Естония, Латвия и Кипър.

Положителната промяна, но на дъното

Резултатите от проучването показват, че 4.8% от българите на възраст между 18 и 64 години са в процес на създаване или наскоро са създали бизнес (виж таблицата). В глобален план само още три държави имат ниво под 5% - Италия, Германия и Малайзия. Като цяло Европа е регионът с най-ниското средно ниво на показателя (едва 8.5%). България отчита подобрение, след като през 2015 г. проучването отчете, че само 3.5% от хората започват собствени проекти. Повишава се и делът на предприемачите с установен бизнес, който е активен повече от три години и половина.

Възможности за започване на бизнес виждат около една пета от българите, което е двойно по-малко от средното ниво в 65-те държави, в които е проведено проучването. Според световния доклад средно 42% от пълнолетното население в трудоспособна възраст виждат добри възможности за започване на бизнес в района, в който живеят. В рамките на Европа разликите са значителни. Сред песимистите до българите се нареждат словациите, докато шведите са на другия полюс (79%). В същото време като цяло 22% от анкетираните в 65-те икономики са изразили намерение за започване на бизнес през следващите три години. В България делът им е тройно по-малък. Въпреки това сравнение в предходната година показва, че възприятията за предприемачеството в страната се подобряват. Намалява и делът на хората, които не биха се захванали с бизнес заради страх от провал.

Негативна промяна има в начина, по който българите гледат на предприемачеството като социална ценност. Докато през 2015 г. 71.5% от хората са вярвали, че предприемачите са добре приети и се радват на висок статус в обществото, през миналата година делът им е намалял до 66.9%. По-малко са и тези, които смятат, че започването на бизнес е добър кариерен избор – 52.9% в сравнение с 57.5% през 2015 г. Европа като цяло се отличава с най-ниска убеденост, че предприемачеството е добра кариера, но средният резултат е по-висок от този на България – 58%. Интересен детайл е, че Африка е регионът, който отчита най-позитивните нагласи по отношение на предприемачеството.

Малко работни места

Глобалното проучване показва, че 55% от предприемачите в света очакват да разкрият поне едно работно място в следващите пет години. В същото време влияние имат много фактори, които биха могли да възпрепятстват подобен ръст. Такива са напредналите комуникации и технологии, които позволяват на предприемачите да оперират самостоятелно, без да имат нужда от персонал, наличието на негъвкаво трудово законодателство, отсъствието на достатъчното опитни и образовани специалисти, ограниченият достъп до финанси и предпочитанията на компаниите да останат малки, за да се избегнат усложненията и формалностите, които обикновено носи растежът, посочват от "GEM България".

В България очакванията за нови работни места са доста по-скромни, показват резултатите. Общо 65.9% от анкетираните посочват, че не планират да наемат работници през следващите пет години. Едно до пет работни места предвиждат да разкрият 20.7% от предприемачите и едва 13.4% ще наемат повече хора.

Като цяло в световен план през последната година предприемаческата активност остава стабилна или показва ръст при приблизително две трети от всички проучени икономики, уточняват от "GEM България". Средното ниво на предприемаческата активност достига най-високи нива в т.нар. ресурсно обусловени икономики (17%), но намалява при по-високите нива на икономическо развитие (9% за иновационно обусловените икономики).

Expert.bg

✓ Имотите в България поскъпнали с 12% само за половин година

Само за половин година цените на жилищния пазар у нас са скочили с 12%, сочат данни на Сдружението на брокерите на имоти.

В столицата средната цена на един квадратен метър жилищна площ е около 1000 евро.

Възражда се и интересът към сделките с имоти "на зелено". Брокерът Илияна Василева обясни пред БНР, че най-търсени са имотите до 60 кв. м, а хората ги купуват с цел инвестиция и отдаване под наем.

След застоя на пазара вече се говори и за дефицит в предлагането, обясни тя.

"От началото на тази година има дефицит на стойностни имоти на пазара във всички сегменти! Не говорим само за малките жилища! Да речем, тухлен, хубав, тристаен апартамент с гараж. Няма добър избор и няма голямо предложение на такива оферти", заяви Василева.

Затова и 1/4 от купувачите се ориентират към сделки на зелено.

[в.Стандарт](#)

✓ Обявяваме онлайн нови коли и имоти

При покупка на имот новият собственикът ще може да уведоми за това общината чрез подаване на онлайн декларация през сайта на НАП. Това е част от новите онлайн услуги на Националната агенция за приходи, които ще бъдат предложени на гражданите и фирмите през тази година. Сега при придобиване на имот, без значение дали е купен, наследен или новопостроен, собственикът трябва да подаде писмена декларация в общината, където се намира жилището или вилата. Декларацията може да се подаде и от упълномощен роднина, приятел или адвокат. Но въпреки това писмената декларация сериозно затруднява хората, които са си купили втори дом край морето или пък са получили като наследство къща в другия край на страната. Друга електронна услуга на НАП, която ще стартира през 2017 г., е подаване на онлайн декларация до общината при придобиване на автомобил, когато има двама или трима съсобственици. И в момента, ако човек си купи кола, след като я регистрира в КАТ данните автоматично се подават в общината и той няма нужда да подава писмена декларация за да се определи размера на данъка за нея. Но ако има съсобственици - например двама братя

получат автомобил като наследство, в момента декларацията трябва да се подаде лично. През 2017 г. и тези декларации ще може да се пускат по интернет, като от 1 февруари услугата вече стартира в София.

Друга електронна услуга на НАП, която ще бъде въведена през тази година, е електронно връчване на документи на гражданите, свързани с възстановяване на надвнесен данък. Онлайн ще може да се подава и искане от страна на фирма за възстановяване или прихващане на данъци. От тази година онлайн ще може да се подава и искане за издаване на удостоверение А 1 за приложимост на законодателството, например при командироване на работници в страни от ЕС. Всички тези електронни услуги на НАП ще може да се ползват с Персонален идентификационен код (ПИК), който се взима безплатно от офис на приходната агенция.

В НАП се обмисля и дали да бъдат пуснати още две нови електронни услуги. В момента НАП получава от фирмите информация за изплатените от тях доходи - заплати, хонорари, граждански договори и т.н. Обсъжда се дали да се даде възможност на гражданите да проверяват какви доходи са декларирали фирмите, че са им изплатили. Защото има случаи, в които фирми посочват изплатени суми, които хората не са получили. Другата електронна услуга, която се обсъжда, е подобни проверки гражданите и фирмите да могат да правят в дневниците за покупки и продажби по ДДС, които търговците подават в НАП. Идеята е всеки да може да провери само за себе си, дали изненадващо не е посочен от някой търговец като получател на стока или услуга. Като целта е чрез двойната проверка - от НАП и от самите граждани и фирми, да се ограничат възможностите за укриване на налози.